

Digitālā transformācija

Publicēts: 24.01.2020.

Informācijas sabiedrības politikas mērķis ir veidot uz zināšanām balstītu ekonomiku un uzlabot dzīves kvalitāti, ikvienam spējot izmantot un izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) un satursnīgtās iespējas šī mērķa sasniegšanai.

[Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam](#)

Ieviešot informācijas sabiedrību nepieciešams radīt visiem vienādas iespējas lietot IKT un e-pakalpojumus, samazināt digitālo plaisu un uzlabot iespējas un dzīves kvalitāti arī tiem iedzīvotājiem, kuri nelieto modernās tehnoloģijas.

Lai ieviestu informācijas sabiedrību, nepieciešams sasniegt vairākus mērķus:

- ikvienam Latvijas iedzīvotājam iespēja un prasmes lietot IKT un pieejami e-pakalpojumi;
- iedzīvotājiem un komercdarbībai pieejams bagātīgs pakalpojumu klāsts un saturs, kas atvieglo dzīvi un ļauj pilnvērtīgi attīstīties;
- IKT aktīvs izmantojums inovācijām komercdarbībā, radot pievienotās vērtības pieaugumu.
- [Informatīvais ziņojums par Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam sagatavošanu un veikto analīzi prioritāšu noteikšanai](#)
- [Pielikums: Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam sagatavošanas process - darba gaitas apraksts un darba grupas materiāli](#)
- [Information Society Development Guidelines 2014–2020](#)
- [Summary of Information Society Development Guidelines for 2014 -2020](#)
- [Information Society Development Guidelines 2014-2020 parts 3 and 5](#)

Informācijas sabiedrība ir:

- **Izglītots un radošs cilvēks** - lai izmantotu informācijas sabiedrības sniegtās iespējas un veicinātu uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību, būtiska ir iedzīvotāju prasme lietot jaunās tehnoloģijas. Informācijas sabiedrības attīstībai vajadzīgas ne tikai iedzīvotāju tehnoloģiskās prasmes, bet arī informācijas pratība - prasme meklēt un atrast informāciju, kā arī pārvērst to zināšanās - spēja pārvērst zināšanas jaunradītā vērtībā.
- **Komersantu tehnoloģiskā izcilība un elastība** - informācijas sabiedrības attīstība sniedz ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā, gan piedāvājot jaunus pakalpojumus un izmantojot jaunās tehnoloģijas komercdarbības inovāciju veikšanai, gan arī attīstoties pašai IKT nozarei.
- **Valsts un sabiedrības attīstība** - informācijas sabiedrības, it sevišķi e-pārvaldes attīstība tieši ietekmē valsts pārvaldes pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanu, kā arī sekmē efektīvāku, ekonomiskāku, demokrātiskāku un atklātāku pārvaldes darbu.
- **Cilvēka labklājības pieaugums** - informācijas sabiedrības attīstība sniedz iespēju iedzīvotājiem uzlabot dzīves kvalitāti, piekļūstot zināšanu un kultūras resursiem, kā arī izmantojot e-veselības un tālmācības pakalpojumus. Tehnoloģiju izmantošana ļauj iekļaut sabiedrībā sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas.

E-pārvalde ir valsts un pašvaldību pārvaldes efektīva īstenošana, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT).

Mūsdienās IKT valsts un pašvaldības iestādēs ieņem arvien lielāku nozīmi, radot iespējas daudzas manuālas darbības automatizēt. IKT ir būtiska loma gan uzlabojot klientu apkalpošanu, gan arī iestādes iekšējos un starpiestāžu sadarbības procesus, kas sekmē pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, atvieglo administratīvos procesus iedzīvotājiem un uzņēmējiem un veicina informācijas pieejamību.

Lai nodrošinātu iedzīvotājiem un uzņēmējiem attiecības ar valsti kārtot attālināti (saņemt atļauju/ pabalstus u.c.), tieši iesaistīties valsts darbā un lēmumu pieņemšanā vai nodrošinātu iespēju iedzīvotājiem uzzināt iestāžu rīcībā esošo informāciju par sevi, paralēli pakalpojumu sniegšanai klātienē iestādes arvien vairāk rada iespēju iedzīvotājiem un uzņēmējiem pieprasīt un saņemt **pakalpojumus elektroniski**. Lai, līdzīgi kā ierodoties klātienē, personu varētu atpazīt arī elektroniskajā vidē un nodrošināt, ka pakalpojums tiek sniegts tieši tai personai, kurai tas pienākas, ir nepieciešama **elektroniskā identitāte**.

Iestādei sazinoties ar personu un otrādi, informācija var tikt nodota ne tikai papīra veidā, bet arī elektroniski – izmantojot **elektroniskos dokumentus**. Lai identificētu elektroniskā dokumenta parakstītāju un aizsargātu dokumenta saturu no neatļautām izmaiņām pēc tā parakstīšanas, tiek izmantots **drošs elektroniskais paraksts**.

Lai nodrošinātu savu funkciju īstenošanu un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājam, valsts un pašvaldību iestādes veido un uztur dažādas elektroniskas datu bāzes jeb **valsts informācijas sistēmas (VIS)**. Šajās datu bāzēs tiek uzkrāta nepieciešamā pamatinformācija, ko iestāde izmanto savu funkciju veikšanai un lēmumu pieņemšanai. VIS reģistrē **Valsts informācijas sistēmu reģistrā**.

VIS darbībai bieži ir nepieciešama informācija no citām VIS - šim nolūkam iestādes veido **datu apmaiņas** sistēmas gan starp divām iestādēm, gan izmantojot valsts informācijas sistēmas savietotājus. Latvijā ir izveidots centralizēts **Valsts informācijas sistēmu savietotājs**. Ņemot vērā, ka VIS uzkrāj informāciju, kas satur fizisko personu datus vai citu klasificētu informāciju, viens no svarīgākajiem instrumentiem iestāžu darbībā ir **valsts informācijas sistēmu drošība**.

Lai veicinātu **informācijas sabiedrības attīstību** ikvienam iedzīvotājam ir nepieciešamas zināšanas, lai veiksmīgi izmantotu izveidotos elektroniskos risinājumus. Tādēļ būtiska nozīme ir apgūt **e-prasmes** un zināt, kādas **e-iespējas** ir pieejamas iedzīvotājiem un uzņēmējiem.

VALSTS INFORMĀCIJAS SISTĒMU REĢISTRS

<https://www.varam.gov.lv/lv/digitala-transformacija>